શૌહર કે હુકૂક

સંપાદક- મૌલાના જલીલ અહસન નદવી રહ.

📓 રાહે અમલ હિન્દી સે લિપ્યાન્તરણ કિયા હે.

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

1] રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા જો ઔરત પાંચો વકત કી નમાઝ પઢે ઔર રમજાન કે રોઝે રખે ઔર અપની શર્મગાહ કી હિફાઝત કરે ઔર અપને શૌહર કી આજ્ઞાપાલન કરે તો વો જન્નત કે દરવાજો મેસે જિસ દરવાઝે સે ચાહે દાખિલ હો.

_મિશ્કાત કી રિવાયત કા ખુલાસા | રાવી અનસ રદી.

2] રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા ગયા કિ કૌન સી બીવી સબસે બેહતર હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા કિ વો બીવી જો અપને શૌહર કો ખુશ કરે જબભી વો ઉસકી તરફ દેખે, ઉસકી ઈતાઅત કરે, ઔર અપને માલ કે બારે મેં કોઈ ઐસા રવય્યા ના અપનાએ જો શૌહર કો નાપસન્દ હો.

અપને માલ સે મુરાદ વો માલ હૈ જો શૌહર ને ઘર કી માલિકા કી હૈસિયત સે ઉસકે હવાલે કર દિયા હૈ.

_નિસાઈ કી રિવાયત કા ખુલાસા | રાવી અબૂ હુરૈરા રદી.

3] રસૂલુલ્લાહﷺ કે પાસ એક ઔરત આઈ ઔર હમ આપﷺ કે પાસ બૈઠે હુએ થે, ઉસને કહા મેરે શૌહર સફ્વાન બિન મુઅત્તિલ રદી મુઝે મારતે હૈ જબમેં નમાઝ પઢતી હૂં ઔર મુઝે રોઝા તોડને કે લિએ કહતે હૈ જબભી મેં રોઝા રખતી હૂં ઔર વો ફઝર કી નમાઝ નહીં પઢતે જબ તક્કી સૂરજ નહીં નિકલ આતા.

અબૂ સઈદ રદી ફરમાતે હૈ કિ સફ્વાન રદી વહી બૈઠે હુએ થે, તો આપﷺ ને ઉનસે ઉનકી બીવી કી શિકાયત કે બારે મેં પૂછા તો ઉન્હોને કહા એ અલ્લાહ કે રસૂલ! નમાઝ પઢને પર મારને કી શિકાયત કી હકીકત યેહે કિ વો દો-દો સૂરતેં પઢતી હૈ ઔર મેં ઉસે મના કરતા હૂં, તો આપﷺ ને ફરમાયા કિ એક હી સૂરત કાફી હૈ.

સફ્વાન રદી ને ફિર કહા કિ રોઝા તોડને કી શિકાયત કી હકીકત યેહે કિ યે રોઝા રખે ચલી જાતી હૈ ઔર મેં જવાન આદમી હૂં સબર નહીં કર સકતા હૈ, તો આપﷺ ને ફરમાયા કોઈ ઔરત અપને શૌહર કી ઈજાઝત કે બગૈર રોઝા નહીં

રખ સકતી.

ઉસકે બાદ ઉન્હોને કહા કિ સૂરજ નિકલને કે બાદ નમાઝ પઢને કી બાત યેહે કિ હમ ઉસ ખાનદાન સે સંબંધ રખતે હૈ જિસકે લિએ એ બાત મશહૂર હૈ કિ હમ નહીં જાગ સકતે જબ તક સૂરજ ના નિકલ આએ, ઈસ પર આપﷺ ને ફરમાયા કિ એ સફવાન! જબ તુમ જાગો તો નમાઝ પઢ લિયા કરો.

ઈસ રિવાયત સે યે બાતેં જહીર હોતી હૈ :

૧] પતિઓ કો યે હુકૂક નહીં હૈ કિ વો અપની બિવીયોં કો ફર્ઝ નમાઝ પઢને સે રોકે, હા ઔરત કે લિએ યે જરૂરી હૈ કિ વો શૌહર કી જરૂરતો કા ખયાલ રખે ઔર દીનદારી કે શૌક મેં વો લમ્બી લમ્બી સૂરતેં ના પઢે, રહી નફીલ નમાઝ તો ઉસમે શૌહર કી જરૂરતોં કા ખયાલ રખના જરૂરી હૈ બગૈર ઉસકી ઈજાઝત કે નફીલ નમાજો મેં ના લગે ઈસી તરહ નફ્લી રોઝા ભી ઉસકી ઈજાઝત કે બગૈર ના રખે.

૨] સફવાન બિન મુઅતિલ રદી કા હાલ યે થા કિ વો રાત કો લોગોં કે ખેતોં મેં પાની દેતે થે, જાહિર હૈ કિ જબ રાત કા

ઝ્યાદાતર હિસ્સા ઈસ તરહ કી મેહનત મજદૂરી મેં લગ જાએ તો આદમી ઠીક વકત પર ફઝર કે લિએ નહીં જાગ સકતા.

3] સફવાન બિન મુઅતિલ રદી ઉંચે દર્ઝે કે સહાબી હૈ ઉનકે બારે મેં યે નહીં કહા જા સકતા કિ વો ફઝર કી નમાઝ કે બારે મેં બેપરવાહી કરતે રહે, બલ્કી ઐસા ઈત્તિફાક સે હો જાતા હોગા કિ રાત કો દેર મેં સોએ ઔર કિસી ને જગાયા નહીં ઔર ફઝર કી નમાઝ કઝા હો ગઈ યહી હાલત થી જિસ કી વજહ સે આપﷺ ને ફરમાયા કિ એ સફવાન જબ તુમ નીંદ સે ઉઠો તો નમાઝ પઢ લિયા કરો વરના અગર આપ કે નઝદીક વો નમાઝ સે બેપરવાહી ઔર ગફલત કરને વાલે હોતે તો આપ ઉન પર નારાઝ હોતે.

_અબૂ દાઉદ કી રિવાયત કા ખુલાસા | રાવી સઈદ ખુદરી રદી.

4] અસમા બિન્તે યજીદ ફરમાતી હૈ મેં અપની કુછ હમ ઉમ્ર લડકિયો કે સાથ બૈઠી થી કિ હમારે પાસ સે રસૂલુલ્લાહﷺ ગુઝરે, તો આપﷺ ને હમે સલામ કિયા ઔર ફરમાયા તુમ

અચ્છા વ્યવહાર કરને વાલે પતિઓ કી નાશુક્રી સે બચો ઔર ફિર ફરમાયા તુમ ઔરતોં મેસે કિસી કા એ હાલ હોતા હૈ કિ અપને માઁ બાપ કે ઘર લમ્બી મુદ્દત તક કુંવારી બૈઠી રહતી હૈ.

ફિર અલ્લાહ ઉસે શૌહર દેતા હૈ ઔર ઉસે ઔલાદ હોતી હૈ, ફિર કિસી બાત પર ગુસ્સા હો જાતી હૈ ઔર શૌહર સે યુ કહતી હૈ મુઝકો તુઝસે કભી આરામ ના મિલા, તૂને મેરે સાથ કોઈ એહસાન નહીં કિયા.

ઈસ રિવાયત મેં ઔરતોં કો નાશુક્રી સે બચને કી તાલીમ દી ગઈ હૈ, યે બીમારી આમતૌર સે ઔરતોં મેં પાઈ જાતી હૈ, ઈસલિયે ઔરતોં કો ઈસસે બચને કી બહુત કોશિશ કરની ચાહિયે.

_અલ અદબુલ મુફરદ કી રિવાયત કા ખુલાસા

5] રાવી સૌબાન રદી ફરમાતે હૈ કિ હમ રસૂલુલ્લાહﷺ કે સાથ સફર મેં થે કિ આયત 'વલ્લજીના યકનિજુનજહબા વલ ફિજ્જતા' નાજિલ હુઈ તો હમ મેસે કુછ ને કહા સોના

ચાઁદી કે જમા કરને કે સિલસિલે મેં તો એ આયત ઉતરી જિસસે માલૂમ હુવા કિ ઉસકો જમા કરના પસન્દીદા નહીં હૈ, અગર હમે માલૂમ હો જાએ કિ કૌન સા માલ બેહતર હૈ તો ઉસે જમા કરને કી સોચેં.

આપﷺ ને ફરમાયા સબસે બેહતર જખીરા અલ્લાહ કો યાદ કરને વાલી જુબાન ઔર અલ્લાહ કે શુકર સે ભરા હુવા દિલ ઔર નેક બીવી હૈ જો દીન કી રાહ પર ચલને મેં શૌહર કી મદદગાર બનતી હૈ.

ઈસ રિવાયત સે માલૂમ હુવા કિ અલ્લાહ કા ઝિકર જુબાન સે હોના ચાહિયે ઔર ઝિકર સે મુરાદ વોહી ઝિકર હૈ જો શુકર કે ઝજ્બે કે સાથ કિયા જાએ ઔર એ ભી માલૂમ હુવા કિ બીવી જો અપને દીનદાર શૌહર કી તંગિયો ઔર સખ્તિયો મેં સબર કે સાથ રહતી હૈ દીન કી રાહ પર ચલને મેં સહારા બનતી હૈ, રાસ્તે કા પત્થર નહીં બનતી તો હકીકત મેં ઐસી બીવી અલ્લાહ કી બહુત બડી નેમત હૈ.

_તિરમેઝી કી રિવાયત કા ખુલાસા

6] રસૂલુલ્લાહﷺ ને ફરમાયા કિ તુમ્મે સે હર એક નિગરાન ઔર મુહાફિઝ હૈ ઔર તુમ્મે સે હર એક સે પૂછા જાએંગા ઉન લોગોં કે બારે મેં જો તુમ્હારી નિગરાની મેં હોગે, અમીર ભી નિગરાન હૈ ઔર ઉસસે ભી ઉસકી રિયાયત કે બારે મેં પૂછા જાએંગા ઔર શૌહર અપને ઘર વાલોં કા નિગરાન હૈ ઔર ઔરત અપને શૌહર કે ઘર ઔર ઉસકે બચ્ચોં કી નિગરાન હૈ, ઔર નૌકર અપને આકા કે માલ કા નિગરાન હૈ તો તુમ્મે સે હર એક નિગરાન હૈ ઔર તુમ્મે સે હર એક સે ઉન લોગોં કે બારે મેં પૂછા જાએંગા જો ઉસકી નિગરાની મેં દિયે ગયે હૈ.

ઈસ રિવાયત કા એ ટુકડા યહા ખાસતૌર પર ગૌર કરને કે કાબિલ હૈ કિ ઔરત અપને શૌહર કે ઘર ઔર ઉસકે લડકોં કી નિગરાન હૈ. યે રિવાયત બતાતી હૈ કિ શૌહર અપની બીવી કો સિર્ફ ખિલાને પિલાને હી કા ઝિમ્મેદાર નહીં હૈ ઉસકે દીન વ અખલાક કી હિફાઝત ઔર નિગરાની ભી ઉસકે ઝિમ્મે હૈ ઔર બીવી કી ઝિમ્મેદારી દુગની હૈ.

વો શૌહર કે ઘર ઔર માલ કી નિગરાન તો હૈ હી ઉસકે બચ્ચોં

કી તબિયત કી ખાસ ઝિમ્મેદારી ભી ઉસપર હૈ ક્યોંકિ શૌહર તો રોઝી હાસિલ કરને કે લિએ ઝ્યાદાતર બાહર રહતા હૈ ઔર ઘર મેં બચ્ચે અપની માઁઓં હી સે જ્યાદા હિલે મિલે હોતે હૈ ઈસલિયે બચ્ચોં કી નિગરાની ઔર તાલીમ ઔર તબિયત કી દોહરી ઝિમ્મેદારી ઉનકી માઁ પર આતી હૈ.

_બુખારી મુસ્લીમ કી રિવાયત કા ખુલાસા | રાવી ઈબને ઉમર રદી.